

SZIGET A VILÁGVÁROSBAN

DÉLI FÉLÓRA A MARX-TÉREN

Csak véletlen volt, hogy lezökentem a padra a Marx-téren. De fölkelni nem tudtam. Oda szegezett, lenyűgözött az irdatlan nyüzsgés, a leírhatatlan sürgés-forgás, amely ott zakatolt, roborgott, hullámzott a téren, a rohanó áradat, a szakadatlan vibrálás, esilingelés, loholás, amibe úgy vetették magukat emberek és járművek, olyan elszántsággal és erővel, mintha bolygók és naprendszerük rendjének megváltoztatására szánták volna magukat.

Gigászi érverés lüktet így egy óriás pulzusán. Robognak a villamosok három irányból, három felé. A Váci-útról ömlik a nép. A 6-os emberfűrtökkel megrakva gördül. Autobuszkok viharzanak át mennydörgő robajjal. Odaát a járdán, kétfelől, mintha robbantanának: aszfaltfúrógépek szaggatja a kemény anyagot és a fület. Motorbiciklik eikáznak el vijjogva.

Bácsi telepszik mellém. Pipára gyujt. A füst felfelé bodorodik, fentről a nap melege szinte tapinthatóan hull alá. Vékonykán érkezik most, tiszta kötélen, takaros fejkendővel a fején.

— *Elmosogattam* — mondja a bácsinak és ő is leül a padra.

Teherautó, mint időmérő

Mintha dagály érkeznek, megduzzad a járdasziget. A lámpa pirosat mutat. Az emberek fűrkésznek, hol akad gázló, ahol átlábalhatnak a tulsó oldalra. Az utca áramlása hömpölyögve hozza a sok kocsit, autót s most mind megreked. Aztán felnyílik a zsilip s úszik minden tova.

— Régóta van má itt? — kérdi a néni.

— Még csak kilencvenhárom teherautó gyűlt a Váci-útról — feleli a bácsi.

Ugy hangzik ez, mintha azt mondaná, és, dehogy, alig tíz perce, hogy leültem.

Kicsi esengő nyivákol mögöttünk s rá gyerekhangoeska nyafog:

— *Mama, vegyél fagylatooooot!*

Libegő szoknyák a szélben

Három ifjú lány rohan át, Libegteti szoknyájukat a szél. A férfiak utánuk néznek. De úgy megállás nélkül, csak éppen hátraesavariják a fejüket. Motorbiciklin fiatal nő ül hátul, repked körülötte a könnyű ruha. Egy aktatászkás férfi hirtelen megáll, mint a cövek s megigézetten bánul az esuhanó tünevény után.

Mindenki eipekedik, visz valamit. Kövér nő új porolót tart a kezében. Kedvtelven gusztálja. A férfiak aktatászkát lóbálnak. Néhányan salátát visznek, úgy tartják, mint a virágot. Mesteremberek mesterségük jelvényeivel vonulnak át. Egy ember fűrészt cipel, biztos asztalos. Egy hórihorgas létra árbocként magasodva libeg el a fejek fölött. Most egy teknő közeleg, kicsi ladikként.

— Mondhatom, Milike, még a Boráros-téren sincs ilyen forgalom — mondja a bácsi.

— Szép is ez nagyon. Akár a mozi. De ott nincs mégse ilyen gyönyörűen össze-vissza minden — véli a néni.

Egy plakát az oszlopon

Kicsi öreg emberke tipeg elő, rózsás tutyiban. Felszed három esikket. A többit otthagyja. Több srác érkezik rohangászva. A NIK plakátja előtt megtorpannák.

— *Új idők új hősei* — olvasják hangos álmétkodással. — *Jodál Sándor, a MÁVAG mérnökigazgatója...*

A többit elnyeli a veszettül esengető villamos. Falusi asszony ugrik vissza a sínekről, megriadva. Most áll egy darabig, esill podlik. Aztán óvatosan lép s megint vissza. Mintha hideg vízbe mártogatná a lábát, úgy kószolgatja az úttestet. Hun lép, hun vissza. Akár a béka a huncut nótában.

Testes sörszinű lovak gőzölögnek a megrakott kocsik előtt. Kocsihúzó emberek húzzák a kordékat és targoncákat.

— Jesszusom! — sikolt valaki valaki után, aki úgy veti magát az út forgatagába, mint öngyil-

kos a tajtékzó hullámokba.

Az örökön haborgó tenger morajlik ilyen csillapíthatatlanul, mint a Marx-tér deltája. Mozog minden és mindeki, keresztbe s kacul. Hordók görögnek át. Gépek. És karavánok vonulnak át, gyerekkocsival, kutyákkal, ha kigyul a zöld fény.

Ujabb öreg néni érkezik a padhoz. Helyet szorítunk neki és virágjának. Mert egy eserep

fikuszt szorongat a kezében. Kicsit mocorog, úgy igyekszik elhelyezkedni, hogy ne vessen árnyékot a fikuszra.

— *Beteg a gyökere* — közli kedves bizalmassággal. — Azért hoztam le, *süsse egy kicsit a nap*. Nálunk lighthófra néz az ablak. Tápi magához tér...

Gyengéden körülforogtatja a beteg fikuszt, aztán hallgat. Süllünk, csöndesen, megigézetten a

rohanó áramlásban, mely a víz-esés robajával fut tova, szakadatlan és örök hullámozással.

— *Kétszáznegyvenhét* — szólal meg a bácsi.

Nem tudni, időjelentés-e ez, vagy a Váci-út felől özönlő teherautók számának közlése. A néni mindenesetre bólint s ezt mondja:

— *Mulik az idő...*

József Jolán

